

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi[®] digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2026. Issue 5

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London 2026.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

PROFILAKTIKA INSPEKTORLARINING ICHKI ISHLAR ORGANLARI TAYANCH PUNKTLARI ISHINI TASHKIL ETISHGA DOIR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH

Odiljonov Umidjon Isroiljon o'g'li

324-guruh kursanti

Ilmiy Rahbar: IIV Akademiyasi Magistratura boshqaruv fanlar kafedrası
katta o'qtuvchisi

Yuldashev Anvar Ergashevich

Annotatsiya

Ushbu maqolada profilaktika inspektorlarining ichki ishlar organlari tayanch punktlari faoliyatini samarali tashkil etishdagi o'rni, mavjud muammolar hamda ularni bartaraf etish yo'llari tahlil qilingan. Shuningdek, profilaktika inspektorlarining aholi bilan ishlash tizimini takomillashtirish, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olishga qaratilgan takliflar bayon etilgan.

Kalit so'zlar: profilaktika inspektori, tayanch punktlari, huquqbuzarliklar profilaktikasi, jamoat xavfsizligi, ichki ishlar organlari, mahalla, raqamli texnologiyalar, profilaktik faoliyat.

Kirish

Mamlakatimizda jamoat xavfsizligini ta'minlash, huquqbuzarlik va jinoyatchilikning oldini olish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Shu bois ichki ishlar organlari faoliyatini zamonaviy talablar asosida tashkil etish, ayniqsa profilaktika xizmatining samaradorligini oshirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Profilaktika inspektorlari tomonidan mahallalarda olib borilayotgan profilaktik tadbirlar fuqarolarning huquq va erkinliklarini himoya qilish, tinchlik va osoyishtalikni saqlashda muhim o'rin tutadi.

Ichki ishlar organlarining tayanch punktlari profilaktika faoliyatining asosiy bo'g'ini bo'lib, ular orqali aholi bilan bevosita muloqot olib boriladi, hududdagi kriminogen vaziyat o'rganiladi hamda huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish choralari amalga oshiriladi. Tayanch punktlari faoliyatining samarali tashkil etilishi profilaktika inspektorlarining xizmat faoliyati, kasbiy tayyorgarligi va zamonaviy boshqaruv usullaridan foydalanish darajasiga bevosita bog'liqdir.

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida huquqbuzarliklar profilaktikasi tizimini tubdan takomillashtirish, ichki ishlar organlarining xalq bilan hamkorligini mustahkamlash hamda "Xavfsiz mahalla" tamoyili asosida ishlash tizimini joriy etish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Biroq ayrim

hududlarda tayanch punktlari faoliyatida moddiy-texnik ta'minot, raqamlashtirish, aholi bilan ishlash va xizmatni tashkil etish bilan bog'liq muammolar saqlanib qolmoqda.

Mazkur maqolada profilaktika inspektorlarining ichki ishlar organlari tayanch punktlari ishini tashkil etishga doir faoliyati, mavjud muammolar hamda ularni bartaraf etishning samarali yo'llari tahlil qilinadi. Shuningdek, tayanch punktlari faoliyatini takomillashtirish bo'yicha amaliy taklif va tavsiyalar ilgari suriladi.

Asosiy qism

Profilaktika inspektorlarining asosiy vazifalari

Profilaktika inspektorlari quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

- huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish;
- kriminogen vaziyatni doimiy o'rganish;
- fuqarolar murojaatlarini ko'rib chiqish;
- probatsiya nazoratidagi shaxslar bilan ishlash;
- oilaviy nizolar va maishiy zo'ravonliklarning oldini olish;
- yoshlar va voyaga yetmaganlar bilan profilaktik tadbirlar olib borish;
- mahalla fuqarolar yig'inlari bilan hamkorlikni tashkil etish.

Mazkur vazifalarning samarali bajarilishi tayanch punktlari faoliyatining to'g'ri tashkil etilishiga bog'liq.

Tayanch punktlari faoliyatidagi mavjud muammolar

Hozirgi vaqtda ayrim tayanch punktlari faoliyatida quyidagi kamchiliklar uchramoqda:

Moddiy-texnik bazaning yetarli emasligi

Ba'zi hududlarda tayanch punktlari zamonaviy kompyuter texnikasi, internet tarmog'i va kuzatuv vositalari bilan to'liq ta'minlanmagan.

Hujjatbozlikning ko'pligi

Profilaktika inspektorlarining ortiqcha qog'ozbozlik ishlari bilan band bo'lishi aholi bilan ishlash samaradorligini pasaytiradi.

Aholi bilan muloqotning sustligi

Ayrim hollarda fuqarolar va profilaktika inspektorlari o'rtasida ishonchli aloqalar yetarli darajada shakllanmagan.

Kadrlar malakasini oshirish zarurati

Zamonaviy jinoyatchilik turlari, kiberjinoyatlar va axborot texnologiyalariga oid bilimlarning yetishmasligi ayrim muammolarni yuzaga keltirmoqda.

Faoliyatni takomillashtirish yo'llari

Raqamli texnologiyalarni keng joriy etish

Tayanch punktlarida elektron ma'lumotlar bazasi, onlayn monitoring tizimi va mobil ilovalardan foydalanishni kengaytirish zarur. Bu profilaktika inspektorining vaqtini tejash va tezkorlikni oshirishga xizmat qiladi.

"Xavfsiz mahalla" tizimini rivojlantirish

Mahallalarda videokuzatuv kameralarini ko'paytirish, sun'iy intellekt asosidagi kuzatuv tizimlarini joriy qilish jinoyatchilikning oldini olishda muhim omil bo'ladi.

Aholi bilan samarali hamkorlikni kuchaytirish

Profilaktika inspektorlari fuqarolar bilan muntazam uchrashuvlar o'tkazishi, ijtimoiy tarmoqlar orqali ham muloqotni yo'lga qo'yishi lozim. Bu aholining ichki ishlar organlariga bo'lgan ishonchini oshiradi.

Malaka oshirish tizimini takomillashtirish

Profilaktika inspektorlari uchun:

psixologiya;

mediatsiya;

axborot texnologiyalari;

kiberxavfsizlik;

xorijiy tajriba

bo'yicha muntazam o'quv kurslarini tashkil etish maqsadga muvofiqdir.

Jamoatchilik nazoratini kuchaytirish

Mahalla faollari, yoshlar yetakchilari va xotin-qizlar faollari bilan hamkorlikni mustahkamlash orqali huquqbuzarliklarning oldini olish samaradorligini oshirish mumkin.

Xorij tajribasi

Dunyoning rivojlangan davlatlarida huquqbuzarliklar profilaktikasi va jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimida mahalliy politsiya faoliyatiga alohida e'tibor qaratiladi. Ayniqsa, profilaktika inspektorlariga o'xshash xizmat vakillarining aholi bilan yaqin hamkorlik asosida ishlashi jinoyatchilikning oldini olishda muhim omil sifatida baholanadi.

Amerika Qo'shma Shtatlari tajribasi. AQShda "Community Policing" tizimi keng rivojlangan bo'lib, bunda politsiya xodimlari aholi bilan doimiy hamkorlik qiladi. Mahallalarda maxsus politsiya punktlari tashkil etilgan bo'lib, ular fuqarolar bilan ochiq muloqot olib boradi, yoshlar bilan ishlaydi hamda hududdagi muammolarni birgalikda hal etadi. Ushbu tizim aholining politsiyaga bo'lgan ishonchini oshirishga xizmat qilmoqda.

Germaniya tajribasi

Germaniyada profilaktik faoliyat asosan hududiy politsiya bo'linmalari orqali amalga oshiriladi. Politsiya xodimlari fuqarolar bilan muntazam uchrashuvlar tashkil etadi, maktablar va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikda profilaktik tadbirlar o'tkazadi. Shuningdek, raqamli nazorat tizimlari va videokuzatuv texnologiyalaridan keng foydalaniladi.

Yaponiya tajribasi

Yaponiyada "Koban" deb nomlanuvchi kichik politsiya punktlari faoliyati samarali yo'lga qo'yilgan. Ushbu punktlar aholi yashash hududlariga yaqin joylashtirilgan bo'lib, politsiya xodimlari fuqarolar bilan doimiy aloqada bo'ladi. Koban tizimi orqali nafaqat huquqbuzarliklarning oldi olinadi, balki aholiga ijtimoiy yordam va maslahatlar ham beriladi.

Rossiya Federatsiyasi tajribasi

Rossiyada profilaktika inspektorlari faoliyati "uchastka noziri" tizimi orqali amalga oshiriladi. Ular hududdagi fuqarolar bilan ishlash, nazoratdagi shaxslarni kuzatish va maishiy nizolarni bartaraf etishda muhim rol o'ynaydi. So'nggi yillarda elektron monitoring va raqamli ma'lumotlar bazasidan foydalanish kengaytirilgan.

Xorij tajribasining ahamiyati

Xorijiy davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, profilaktika faoliyatining samaradorligi:

aholi bilan yaqin hamkorlikni yo'lga qo'yish;

zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish;

hududiy nazoratni kuchaytirish;
profilaktik tadbirlarni tizimli tashkil etish;
politsiyaning ochiqligi va shaffofligini ta'minlash
orqali oshiriladi.

Mazkur ilg'or tajribalarni milliy tizimga moslashtirish profilaktika inspektorlarining ichki ishlar organlari tayanch punktlari faoliyatini yanada takomillashtirishga xizmat qiladi.

Asosiy takliflar:

Tayanch punktlarini zamonaviy texnik vositalar bilan ta'minlash

Profilaktika inspektorlarining xizmat faoliyatini samarali tashkil etish maqsadida tayanch punktlarini kompyuter jamlanmalari, internet tarmog'i, videokuzatuv tizimlari va zamonaviy aloqa vositalari bilan to'liq jihozlash zarur.

Elektron profilaktika tizimini joriy etish

Huquqbuzarliklar profilaktikasi bo'yicha yagona elektron ma'lumotlar bazasini yaratish hamda profilaktika inspektorlarining hisobot va nazorat ishlarini raqamlashtirish maqsadga muvofiqdir.

Aholi bilan ochiq muloqotni kuchaytirish

Profilaktika inspektorlarining fuqarolar bilan muntazam uchrashuvlari, sayyor qabullari va ijtimoiy tarmoqlar orqali murojaatlarni qabul qilish tizimini rivojlantirish lozim.

Mahalla bilan hamkorlikni mustahkamlash

Mahalla raisi, yoshlar yetakchisi, xotin-qizlar faoli va boshqa jamoatchilik vakillari bilan hamkorlikda profilaktik tadbirlarni tizimli ravishda tashkil etish kerak.

Profilaktika inspektorlarining malakasini oshirish

Kiberjinoyatlar, psixologiya, mediatsiya va axborot texnologiyalari bo'yicha maxsus o'quv kurslari va amaliy seminarlarni muntazam tashkil etish zarur.

Ortiqcha hujjatbozlikni qisqartirish

Profilaktika inspektorlarini ortiqcha qog'ozbozlikdan ozod qilish hamda hisobotlarning elektron shaklini kengaytirish orqali ularning amaliy faoliyatiga ko'proq vaqt ajratish imkonini yaratish lozim.

"Xavfsiz mahalla" tamoyilini keng joriy etish

Kriminogen vaziyati murakkab hududlarda videokuzatuv kameralarini ko'paytirish, tungi nazorat tadbirlarini kuchaytirish va sun'iy intellekt asosidagi kuzatuv tizimlaridan foydalanish tavsiya etiladi.

Yoshlar bilan individual profilaktik ishlarni kuchaytirish

Jinoyatchilikka moyil yoki nazoratdagi yoshlar bilan alohida ishlash tizimini takomillashtirish, sport va ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni keng tashkil etish muhim ahamiyatga ega.

Xizmat faoliyatini rag'batlantirish tizimini takomillashtirish

Yuqori natija ko'rsatgan profilaktika inspektorlarini moddiy va ma'naviy rag'batlantirish tizimini kengaytirish samaradorlikni oshiradi.

Xorijiy tajribani o'rganish va amaliyotga joriy etish

Rivojlangan davlatlarning jamoat xavfsizligi va profilaktika faoliyatiga oid ilg'or tajribalarini o'rganib, milliy tizimga moslashtirish maqsadga muvofiqdir.

Xulosa

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, profilaktika inspektorlarining ichki ishlar organlari tayanch punktlari faoliyatini samarali tashkil etishi jamiyatda tinchlik va osoyishtalikni ta'minlashning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Tayanch punktlari orqali aholi bilan bevosita ishlash, huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish hamda fuqarolarning muammolarini o'z vaqtida hal etish imkoniyati yaratiladi.

Bugungi kunda profilaktika xizmatida raqamli texnologiyalarni joriy etish, moddiy-texnik bazani mustahkamlash, mahalla bilan hamkorlikni kuchaytirish va profilaktika inspektorlarining kasbiy malakasini oshirish dolzarb vazifalardan biri bo'lib qolmoqda. Ayniqsa, "Xavfsiz mahalla" tamoyili asosida ishlash tizimini rivojlantirish huquqbuzarliklar sonini kamaytirish va jamoat xavfsizligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Shuningdek, profilaktika inspektorlarining faoliyatini zamonaviy boshqaruv usullari asosida tashkil etish, ortiqcha hujjatbozlikni qisqartirish hamda aholining ichki ishlar organlariga bo'lgan ishonchini oshirish kelgusidagi ustuvor yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Natijada, jamiyatda qonun ustuvorligini ta'minlash, fuqarolarning huquq va manfaatlarini himoya qilish hamda barqaror ijtimoiy muhitni shakllantirishga erishiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
- 2.O‘zbekiston Respublikasining “Ichki ishlar organlari to‘g‘risida”gi Qonuni.
- 3.O‘zbekiston Respublikasining “Huquqbuzarliklar profilaktikasi to‘g‘risida”gi Qonuni.
- 4.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining jamoat xavfsizligini ta’minlashga oid farmon va qarorlari.
- 5.Ichki ishlar organlari faoliyatiga oid me’yoriy-huquqiy hujjatlar.
- 6.Huquqbuzarliklar profilaktikasi bo‘yicha ilmiy maqolalar va o‘quv qo‘llanmalar.
- 7.Internet ma'lumotlari.

